

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

 PONEKE, TAITE, NOWEMA 18, 1897.

Whenua kua wehea hei Tuunga Taone Maori i roto i te Takiwa o Haaki Pei.

(I.S.)

RANFURLY, Kawana.
HE PANUITANGA.

I RUNGA i te whakahaerenga o nga mana kua whakataua ki runga ki ahau i raro i nga tikanga o te toru o nga tekiona o "Te Ture Taone Maori, 1895," tenei ahau, a Uchter John Mark, Earl of Ranfurly, te Kawana o te Koroni o Niu Tirenī, te panui nei, te ki nei me wehe, a kua wehea nei te pūhi whenua kei roto nei i te Takiwa Whenua o Haaki Pei, e mau nei te whakaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, hei Taone Maori, a ko te ingoa kua tapa mo taua Taone ko "Te Puia."

--- --
KUPU APITI.

TERA pūhi whenua katoa, he wahi no Te Puia ara ko te Waipiro Nama 6 Poraka, kei roto i Poraka XVI., i roto i te Takiwa Ruri o Mata, i roto i te Takiwa Whenua o Haaki Pei, e 343 nga eka i runga i te ruritanga, nui ake, iti iho ranei, koi nei nga rohe, he raina timata atu i te wahi i te taha whaka-te-rāwhiti o te rori ahu atu i Kihipane ki te Awanui, e tapahia nei e te rohe whaka-te-tonga o te Waipiro Nama 1 Poraka, ahu whaka-te-tonga atu i reira ma te taha rawhiti a taua rori, e 350.3 nga ringiki; a ahu atu i reira ma tetahi raina (tino) whaka-te-tonga te ritenga, e 4950 nga ringiki; ahu atu i reira ma tetahi raina (tino) whaka-te-hauauru, e 6600 nga ringiki; ahu atu i reira ma tetahi raina (tino) whaka-te-raki, e 5100 nga ringiki, tae atu ki te awa o Makarika; ahu whaka-te-rāwhiti atu i reira ma taua awa tae atu ki te wahi e pa atu ai ki te rohe whaka-te-tonga o Waipiro Nama 1 Poraka; ahu atu i reira ma tetahi raina, he N. 89° 43' E., e 2546 nga ringiki; N. 86° 33' E., e 2930 nga ringiki; me S. 87° 13' E., e 514.7 nga ringiki, tae atu ki te wahi timatanga. Nui ake iti iho ranei aua ringiki katoa.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency the Right Honourable Uchter John Mark, Earl of Ranfurly, te Kawana o te Koroni o Niu Tirenī, he mea whakaputa hoki i raro i te Hiri o taua Koroni i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau o nga ra o Nowema, i te tau o te tauou Ariki kotahi mano e waru rau e iwa tekau ma whitu.

JOHN MCKENZIE,
Minita mo nga Whenua.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KUINI!

Panui Whakarite e te ra e tuhituhihia ai nga kupu whakaatu e tau ana kia tuhia i raro i nga tikanga o "Te Ture Tuhi Kupu Whakaatu i te Tikanga o nga Mahi Ahu-whenua, Whakaturanga Karareke hoki, 1895."

[Panui Nama 500.]

RANFURLY, Kawana.

OTA O TE KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tahi o nga ra o Nowema, 1897.

Tu ana i reira:

KO TE KAWANA I ROTO I TONA KAUNIHERA.

I raro i nga mana kua whakataua nei ki runga ki ia i raro i nga tikanga o "Te Ture Tuhi Kupu Whakaatu i te Tikanga o nga Mahi Ahu-whenua, Whakaturanga Karareke hoki, 1895" (ka kua i muri ake nei "ko taua Ture"), tenei te Kawana o te Koroni o Niu Tirenī, i runga hoki i te kupu whakaae o te Kaunihera Whiriwhiri o taua korou, te whakahau nei, te ki nei, ko nga kupu whakaatu e tau nei kia tuhia i raro i nga tikanga o te rua o nga tekiona o taua Ture, me timata te tuhia i te tekau ma-rima o nga ra o Nowema, kotahi mano e waru rau e iwa tekau ma whitu, a me whakahaere tonu taua mahi i ia ra, i ia ra, tae atu ki te tekau-ma-waru o nga ra o Tihema, kotahi mano e waru rau e iwa tekau ma whitu, a ka ki nei ia me whai mana tenei Ota o te Kaunihera i te tekau-ma-rima o nga ra o Nowema, kotahi mano e waru rau e iwa tekau ma whitu, me nga ra i muri iho.

ALEX. WILLIS,
Kai-tuhituhi o te Kaunihera.